

OPONENTURA DIPLOMOVÉ PRÁCE: KOMUNITNÍ BYDLENÍ PLZEŇSKÁ

Autorka: Lucie Křivánková, Oponent: Jakub F. Novák

Studentka Lucie Křivánková navrhla novostavbu komunitního bydlení na nárožní proluce v Plzeňské ulici v Praze. Autorka se u komunitního bydlení zaměřila především na aspekt dostupnosti – mlhavé (a bez subvencí zcela naivní) finanční úspory, ale jakoby podcenila aspekt architektury pro komunitní život, jakoby si nebyla vědoma obrovské moci nástroje s nímž zachází - architektury. Problémem práce je totiž fakt, že se přes všechny deklarace jedná o poměrně standardní bytový dům, kde jsou společné prostory bonusem, vůbec netvoří DNA stavby. Po očekávání gejízru šílenství komunitního bydlení jsem zklamán. Návrh vůbec není naivní, naopak je strašně málo radikální a jako průzkum komunitního bydlení nenabízí nic, co by nepředstavil už Le corbusier po roce 1945, nebo spíše nabízí méně. V tomto ohledu jakoby autorka neviděla jiná východiska než zrecyklovat standardní developerský produkt a obohatit jej komunitním woodoo, které ale z hlediska potenciálu architektury její návrh komunitu neiniciuje, jen umožňuje. Současně se tím autorka narozdíl od svých inspirací ochuzuje o potenciál formu domu z „prokomunitních architektonických triků“ poskládat a tak jí vzniká poměrně banální, klasicky členěný objekt s lehce bezradnou střešní dekorací. Autorka navrhuje realistický bytový dům, její snížený počet parkovacích stání by dokonce možná obstál na výjimku, neosadila jej úplně nesmyslně, byť návaznost na sousední domy jí zjevně netrápila, už proto, že jejich tektoniku nikde sama nemá zanesenu. Na developerském veletrhu by jej možná udala. Minula se však cílem, když podcenila skutečnost jak se lidé pohybují, z čeho vlastně roste komunita a že architektura v tom má mnohem větší moc než jakýkoliv intelektuální konstrukt. Snad je k tomu třeba živá zkušenost architekta, kterou naše povolovací procesy mladých architektům kradou a odkládají kamsi ke čtyřicítce, ale i tak je autorce možné vyčíst, že nezašla mnohem dále, když si takový cíl ve své práci sama vytyčuje. V tomto ohledu je sama sobě soudcem. Povedlo se jí důstojně vložit příspěvek bytového domu do městského organismu s parterem na komplikované, svažité parcele? Ano, ale mohla dojít dál. Povedlo se jí vytvořit komunitní bydlení? Nikoliv, jednoduše mu pouze nebrání.

Odůvodnění (netřeba číst): *Oceňuji spoustu práce s variováním dispozic bytů, ale nerozumím mu, mnohem raději bych viděl radikální okamžitý řez nějakou jedinou finální variantou. Všechny předložené verze v katalogu mají společný problém – nevidím v bydlení nic, co by mě motivovalo vyjít z mého bytu mezi ostatní a mít z toho nějaký benefit. I ta prádelna je smutná, navíc v bytech je místo i na pračku, nejsou radikálně malé, abych musel užívat společné knihovny, kino apod. a už vůbec ne prádelnu ztracenou kdesi v patře. Nenajdu tam místo pro školku, baby sitting, ani prostory pro alternativní domácí výuku, sdílené Hostovské pokoje pro babičky... nevidím žádný alternativní komunitní životní styl, vidím klasické individuální životy singles a nukleárních rodin. Jediné místo, které je všem obyvatelům nutně společné – vstup – je redukován na tmavou chodbu, honem tam a ven. Partery jsou nájemné = komerční – redukováné na zisk pro obyvatele domu. Proč se do kavárny a obchodních jednotek nedostanu suchou nohou a musím na ulici jako zbytek města? Pokud by autorka chtěla nabízet komunitu, měla provoz otočit – vše co dala na střechu dát hned ke vstupu, cestou domů bych měl vidět, kdo je v herně, kdo v tělocvičně, kde je volno a co je obsazené, děti by měly být motivovány hodit doma aktovku a hned běžet za kamarády. Patra s bydlením jsou pojata jako typická = stejná, kdo pošle malé děti samotné výtahem na střechu, aby se podívaly, jestli je tam kamarád, aby se mu pak ztratilo na jiném podlaží? Ví autorka od kolika let se smí vlastně obsluhovat výtah? Jestli chci podpořit vertikální pohyb po domě, proč budou všichni čekat na jediný výtah? Proč přes podlaží nevidím nějakým centrálním prostorem? Trik s nárožním vstupem je problematický, nároží bych měl mít šanci obejít, kdy se asi už praštím do hlavy? Pobytovost střechy působí sice idylicky, ale uvítal bych méně naivitu v absenci prostoru pro střešní technologie, výdechů apod. (když byty do Plzeňské nelze*

zkolaudovat bez rekuperace atd.). Dům prostě komunitní život architekturou příliš nepodporuje, spíše v tomto ohledu mešká jednu příležitost za druhou.

Přes všechnu výše uvedenou kritiku je autorka na základě své práce zralá na absolvování studia.

Přeji paní Křivánkové, aby byla ve své kariéře po škole neztrácela ze zřetele základní cíl řešeného problému navzdory všední nutnosti řešit hromadu problémů dílčích.

Navrhuji hodnocení B.